

Sygn. akt II AKa 306/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2022r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie - II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA - Przemysław Filipkowski

Sędziowie: SA - Anna Zdziarska

SO (del.) - Anna Nowakowska (spr.)

Protokolant: Agnieszka Kaczmarek

przy udziale Prokuratora – Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 maja 2022 roku

sprawy z wniosku M. P.

przeciwko Skarbowi Państwa

w trybie ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z 2021r., poz. 1693 ze zm.)

w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę przez T. L. na skutek niesłusznego aresztowania go od dnia 4 maja 1949r. do dnia 5 maja 1950r., a także na skutek wykonania wobec T. L. w dniu 5 maja 1950r. kary śmierci w oparciu o wyrok (...) Sądu Rejonowego z dnia 13 stycznia 1950 r. Sr. (...) oraz postanowienie Najwyższego Sądu Wojskowego z dnia 16 marca 1950r.

na skutek apelacji wniesionych przez pełnomocnika wnioskodawczyni oraz prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 1 czerwca 2021 roku sygn. akt VIII Ko 156/19

1. na podstawie art. 105 § 1 i 2 k.p.k. prostuje oczywiste omyłki pisarskie w zaskarżonym wyroku w ten sposób, że: w komparycji (części wstępnej) zaskarżonego wyroku w miejsce błędnie wpisanego nazwiska wnioskodawczyni: (...) oraz w sentencji zaskarżonego wyroku w miejsce błędnie wpisanego nazwiska wnioskodawczyni: (...) - wpisuje prawidłowe: (...);

2. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni M. P. kwotę 624,00 (sześćset dwadzieścia cztery) zł z tytułu ustanowienia w sprawie pełnomocnika z wyboru w postępowaniu przed sądem I i II instancji;

4. wydatkami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 306/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 czerwca 2021r. sygn. akt VIII Ko 156/19.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

prokurator

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny – pełnomocnik wnioskodawczyni M. P.

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

# na niekorzyść		
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<i>1.3.2. Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie (alternatywny)	#	zmiana
---	--------------------------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Nie dotyczy		
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		Nie dotyczy			

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	Nie dotyczy	

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp	Zarzut	
	<p>Apelacja pełnomocnika wnioskodawczyni M. P.:</p> <p>1. co do punktu 1 wyroku w zakresie dotyczącym zasądzenia odsetek ustawowych od chwili uprawomocnienia się wyroku;</p> <p>2. co do części punktu 2 wyroku w zakresie, w jakim oddała on dalej idące żądanie wniosku o zadośćuczynienie, tj. ponad kwotę 1 000 000 zł tytułem zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawczyni oraz w całości oddała żądanie wniosku o odszkodowanie.</p>	<p># zasadne</p> <p># częściowo zasadne</p> <p># niezasadne</p>

Skarżąca zarzuciła:

- zakresie odszkodowania:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 552 § 1 k.p.k. poprzez błędną ich wykładnię na skutek bezpodstawnego uznania, że wnioskodawczyni nie wykazała w żaden przekonujący i kategoriyczny sposób zasadności zasądzenia odszkodowania w niniejszej sprawie;

2. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, art. 322 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 3 ustawy lutowej w zw. z art. 558 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie.

- w zakresie zadośćuczynienia:

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść skutkujący bezpodstawnym uznaniem, że w okolicznościach niniejszej sprawy sumą adekwatną i proporcjonalną zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez T. L. na skutek pozbawienia go wolności w okresie od 04.05.1949r. do 05.05.1950r. oraz wykonania kary śmierci przez rozstrzelanie w dniu 05.05.1950r. jest kwota 1 000 000 zł;

4. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie i nieuwzględnienie we właściwy sposób wszystkich istotnych okoliczności wynikających z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, które miały wpływ na wymiar krzywd T. L., a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia;

	<p>5. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 2 k.c. oraz art. 448 k.c. w zb. z art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, poprzez ich błędną wykładnię i bezpodstawne przyjęcie, że kwota zadośćuczynienia w wysokości 1 000 000 zł jest kwotą odpowiednią w przypadku krzywd T. L. doznanych na skutek niesłusznego pozbawienia go wolności w okresie od 04.05.1949r. do 05.05.1950r. oraz wykonania kary śmierci przez rozstrzelanie w dniu 05.05.1950r. w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz niewskazanie, w jaki sposób i na jakiej podstawie Sąd I instancji ustalił wysokość zadośćuczynienia w kwocie 1 000 000 zł na rzecz wnioskodawczynie;</p> <p>- w zakresie odsetek:</p> <p>6. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 481 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nie przyznanie od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, pomimo, iż takie żądanie zostało zgłoszone we wniosku z dnia 31 lipca 2019r.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>W ocenie Sądu Apelacyjnego, powyższe zarzuty nie zasługują na uwzględnienie, a co więcej mają charakter polemiczny z ustaleniami Sądu Okręgowego.</p> <p>Wydaje się, że skarżąca nie chce dostrzec, iż przepis art. 8 ust. 1 ustawy lutowej stanowi wyjątek</p>		

od ogólnych zasad dochodzenia roszczeń odszkodowawczych (i zadośćuczynienia). Wprowadza przecież wyjątkowy, szczególny tryb dochodzenia roszczeń od Skarbu Państwa. Świadczenia wynikające z tej ustawy nie mają charakteru ściśle cywilnoprawnego, lecz charakter publicznoprawny i ich zasadniczą materialnoprawną podstawą jest właśnie ta ustawa. Wprawdzie w postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie z ustawy lutowej mają zastosowanie odpowiednie przepisy rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego (art. 8 ust. 3), to jednak postępowanie to ma charakter jeszcze bardziej rehabilitacyjny, co zostało podkreślone w przepisie art. 9 ustawy.

Analiza zaskarżonego wyroku i jego uzasadnienia pozwala zaś stwierdzić, że Sąd Okręgowy wnikliwie, wszechstronnie i w pełny sposób, ocenił wszystkie istotne okoliczności sprawy i na tej podstawie poczynił trafne ustalenia faktyczne i dokonał właściwej oceny prawnej poczynionych ustaleń. Zaskarżone orzeczenie ma bezsprzecznie walor swobodnego w rozumieniu art. 7 k.p.k. Zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładnia przepisów w.w. ustawy – w aspekcie podstaw i zakresu odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody i krzywdy wyrządzone wskazanym w niej osobom – jest jednoznacznie właściwa.

Skarżąca zdaje się nie dostrzegać, że podstawę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego stanowił przepis art. 8 ust. 4 ustawy lutowej, a pomija też, że Sąd Okręgowy wskazał, że żona T. L. – matka wnioskodawczyni wnioskiem z dnia 20 października

1958r. dochodziła odszkodowania w związku z niesłusznym skazaniem i wykonaniem kary śmierci wobec T. L.. Zaś po tym jak Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 7 marca 1959r. częściowo uwzględnił wniosek i zasądził kwotę 15 000,00 zł tytułem nawiązki za krzywdę moralną oraz rentę w wysokości 500 zł płatną co miesiąc do momentu uzyskania przez córkę T. L. pełnoletności, powyższe postanowienie w wyniku zaskarżenia zostało zmienione postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego z dnia 25 kwietnia 1959r., gdzie zwiększono kwotę zadośćuczynienia do kwoty 32 400,00 zł oraz rentę w wymiarze 700 zł miesięcznie.

W orzecznictwie konsekwentnie wskazuje się, że odszkodowanie i zadośćuczynienie na podstawie przepisu art. 8 wymienionej wyżej ustawy przysługuje jedynie za te krzywdy i szkody, które pozostają w bezpośrednim i adekwatnym związku przyczynowym z wydaniem lub wykonaniem wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r., VKK 52/14). Regulacja ta zatem ogranicza możliwość zasądzenia na podstawie art. 8 wymienionej wyżej ustawy, odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wyłącznie do skutków wydania lub wykonania orzeczenia albo decyzji. Przypomnieć należy, że sprawy o odszkodowanie i zadośćuczynienie z ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego toczą się na podstawie przepisów procedury

karnej, ale uzupełniająco na mocy art. 558 k.p.k. stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego. Wobec powyższego zastosowanie znajduje tu art. 6 kodeksu cywilnego, według którego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Tak więc powinność wykazania twierdzeń uzasadniających zgłoszone w całości roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie obciąża wnioskodawczynię i działającego na jej rzecz pełnomocnika, a nie sąd. Analiza stawianych zarzutów, w kontekście uzasadnienia, wskazuje, że skarżąca nie wykazała dowodowo stawianych tez w zakresie żądań: zasądzenia odszkodowania oraz zwiększenia kwoty zadośćuczynienia, poza argumenty, które przyjął już sąd meriti ustalając wysokość tego zadośćuczynienia.

Odnosząc się stricte do zarzutu z pkt 2 apelacji skarżącej pełnomocnik dość wskazać na orzeczenie Sądu Najwyższego – Izby Karnej z dnia 3.06.2020r. V KK 403/19, które Sąd Apelacyjny przyjmuje, cyt.: „Nie można czynić skutecznego zarzutu z niezastosowania przez sąd art. 322 k.p.c., który to przepis daje jedynie możliwość, a nie obowiązek uznania pewnych okoliczności za udowodnione, ponieważ przepis ten nie ma charakteru nakazu, a jego niezastosowanie nie może być traktowane jako naruszenie prawa uzasadniające stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku”.

Zatem Sąd odwoławczy uznaje, że nie zostało podważone stanowisko Sądu Okręgowego, który stwierdził, że wnioskodawczyni nie wykazała w żaden przekonujący i kategoryczny

sposób zasadności zasądzenia odszkodowania w niniejszej sprawie. Należy zwrócić uwagę skarżącej, że przecież wnioskodawczyni nie ubiegała się o zasądzenie jej niewypłaconego wynagrodzenia i emerytury (a tego dotyczą powołane we wniosku i powielone w apelacji obliczenia kwoty odszkodowania na 4 785 465,37 zł), lecz jej wniosek zmierzał do uzyskania odszkodowania za niesłuszne pozbawienie wolności i wykonanie wyroku – kary śmierci. Są to faktycznie i prawnie dwie różne instytucje. W pierwszej pracownik domaga się od pracodawcy zasądzenia niewypłaconego wynagrodzenia i pozostaje w tej sytuacji w sporze w związku ze stosunkiem pracy łączącym pracodawcę i pracownika (i odpowiednio także z organem wypłacającym świadczenie emerytalne). W drugiej natomiast pokrzywdzony niesłusznym pozbawieniem wolności i wykonaniem wyroku żąda od Skarbu Państwa odszkodowania, czyli wyrównania rzeczywistej szkody, jaką poniósł w związku ze zdarzeniem, za które odpowiedzialność ponosi określony podmiot. Tę stratę określa się, różnicując stan rzeczywisty, jaki istniał w określonym momencie czynionych ustaleń ze stanem, jaki istniałby gdyby nie zdarzenie będące podstawą uzasadniającą roszczenia odszkodowawcze. In concreto zatem niezbędne było ustalenie, w jakiej wysokości należności przysługiwałyby wnioskodawcy gdyby nie został niezasadnie aresztowany i gdyby nie wykonano na nim wyroku kary śmierci. Należało wykazać nie tyle w jakiej wysokości wynagrodzenie/emeryturę uzyskałby ojciec wnioskodawczyni, lecz przede

wszystkim w jakiej wysokości należności te rzeczywiście stanowiłyby majątek poszkodowanego. Wobec nieudowodnienia w sposób miarodajny i oczywisty zasadności tego roszczenia, trafnie rozstrzygnął Sąd Okręgowy o oddaleniu wniosku o odszkodowanie.

Rozstrzygając w przedmiocie zadośćuczynienia, Sąd Okręgowy nie dopuścił się zarzucanych mu uchybień, a uwzględnił te same okoliczności, które powołała skarżąca w apelacji, jednak – w przeciwieństwie do apelującej – nadał im właściwe znaczenie i orzekł o zadośćuczynieniu w kwocie, którą należy uznać za odpowiednią.

Zgodnie z art. 445 § 1 i 2 k.c. przyznane zadośćuczynienie powinno być „odpowiednie”. Ustalenie, jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest odpowiednia, z istoty należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego. Nie oznacza to jednak dowolności, bo przecież z jednej strony zadośćuczynienie nie może mieć charakteru symbolicznego, a z drugiej – winno odzwierciedlać rzeczywiście doznaną krzywdę i służyć jej skompensowaniu. W oparciu zaś o dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego stwierdzić trzeba, że owa suma odpowiednia, o jakiej mowa w art. 445 § 1 k.c., to nie suma dowolnie przyjęta przez sąd, a suma ustalona w oparciu o wypracowane dotychczas w orzecznictwie kryteria i wskazówki. Wśród okoliczności, które powinny być brane pod uwagę zgodnie przyjmuje się, że są to: indywidualne okoliczności każdej sprawy, indywidualny stopień natężenia każdej krzywdy, rodzaj i charakter oraz długotrwałość cierpienia, ujemne skutki, jakie

pozostały na przyszłość, w tym np. niemożność realizacji zamierzonych celów życiowych.

Z treści pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny. Dostrzegł i wskazał te okoliczności związane z pozbawieniem wolności T. L. i wykonaniem wyroku skazującego go na karę śmierci, które mają znaczenie dla oceny rozmiaru krzywd, jakich doznał. Znalazły one wystarczające – odpowiednie przełożenie na wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia, a zwłaszcza w zakresie intensywności cierpień fizycznych i psychicznych związanych z pozbawieniem wolności wnioskodawcy i wykonaniem kary śmierci.

Dokonując analizy krzywd doznanych przez T. L. na skutek pozbawienia go wolności i wykonania wyroku śmierci, biorąc pod uwagę czas trwania pozbawienia wolności oraz jego różnorodne skutki w postaci np. rozłąki z rodziną, niepewności o swój los, a także odnosząc się do poglądu, iż kwota zadośćuczynienia winna odpowiadać aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życia społeczeństwa, należałoby stwierdzić, że zasądzona kwota zadośćuczynienia, mogłaby być niższa, gdyby nie to, że w przypadku wnioskodawcy nastąpiło szereg takich okoliczności, które powodują, że rozmiar krzywdy z pewnością był znacznie wyższy od tego, który z reguły dotykał osoby pozbawione wolności w tamtym czasie. Wnioskodawca w czasie rocznego pozbawienia wolności (najpierw aresztowania, potem skazania nieprawomocnego

na karę śmierci, prawomocnego skazania na taką karę, oczekiwania na ewentualne skorzystanie z prawa (...), oczekiwania na wykonanie wyroku) był młodym człowiekiem, miał 33-34 lata, żonę, kilkumiesięczną córkę. Nie ma przy tym podstaw by kwestionować, ogólnie znane okoliczności związane z warunkami osadzenia w A. Ś. przy ul. (...) w W. - M. w czasach stalinowskich, niedożywienie, brak odpowiednich warunków higieny, odzieży, opieki medycznej, szykanowania przez funkcjonariuszy SB i SW, wielokrotne, długie przesłuchania, a także oczekiwanie w celi śmierci, obawy o los żony i córki, niemożność pożegnania się z rodziną (w ogóle widzenia przez cały ten czas), a wreszcie nieodwracalny skutek – odebranie życia – śmierć.

Wskazane wyżej okoliczności wpływające na rozmiar krzywd musiały znaleźć odzwierciedlenie w wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia. Kwota 1 000 000 zł winna być uznana za odpowiednią, rekompensującą dolegliwości wynikające z pozbawienia wolności i życia, a jednocześnie stanowiącą odczuwalną wartość ekonomiczną. Zaś ostateczne żądanie wnioskodawczyni zasądzenia dodatkowej kwoty 21 632 440,38 zł tytułem zadośćuczynienia jest żądaniem rażąco wygórowanym i nie znajduje uzasadnienia.

Subiektywny i indywidualny charakter każdej krzywdy, a także różne okoliczności każdej sprawy, różne tło i uwarunkowania, czynią, iż jakiegokolwiek porównania w tym względzie nie są adekwatne i prawidłowe. Pojawiające się zaś poglądy o jednolitości orzecznictwa

sądowego mogą być uznane za słuszne tylko o tyle, o ile odnoszą się do przyjmowania przez sądy podobnych kryteriów i wyznaczników pozwalających określić rozmiary doznanej krzywdy i o ile pozostają w zgodności z zasadą indywidualizowania okoliczności w odniesieniu do konkretnej osoby i sytuacji. Z tego też powodu argumenty powołane w apelacji, a odnoszące się do zasądzonych w innych sprawach kwot zadośćuczynień, nie mogły mieć większego znaczenia.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, że apelacje pełnomocnika wnioskodawczyni i prokuratora (o czym także niżej) – kwestionujące wysokość zadośćuczynienia, okazały się niezasadne.

Oczywiście bezzasadny, a przy tym wręcz niezrozumiały jest zarzut co do punktu 1 dotyczący żądania orzeczenia odsetek za opóźnienie. Jeżeli bowiem to prawomocny wyrok sądu konstytuuje świadczenie pieniężne orzekane tytułem zadośćuczynienia w trybie ustawy lutowej, to odsetki za opóźnienie tego świadczenia mogą być naliczane od dnia uprawomocnienia się takiego orzeczenia. Dlatego najzupełniej trafnie Sąd Okręgowy zasądził zadośćuczynienie „z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty” (por. Sąd Najwyższy - Izba Karna II KK 495/21).

Już tylko na marginesie należy nadmienić – w związku z wątpliwościami skarżącej pełnomocnik dotyczącymi pominięcia przez Sąd I instancji kwestii należnego odszkodowania za skonfiskowane nieruchomości należące do T. L., że procedura

zwrotu takiego mienia jest odrębnie uregulowana (art. 10 ustawy lutowej).		
Wniosek		
<p>- o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie w pkt 1 odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;</p> <p>- o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawczynie kwoty 4.785.465,37 zł tytułem odszkodowania dla wnioskodawczynie wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty oraz dodatkowej kwoty 21. 632.440,38 zł tytułem zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawczynie wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty</p> <p>względnie</p> <p>- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadne</p> <p># częściowo zasadne</p> <p># niezasadne</p>	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Sąd Apelacyjny nie znalazł powodów do zmiany zaskarżonego orzeczenia z przyczyn wskazanych i omówionych wyżej. Samo subiektywne przeświadczenie skarżącej, które nie jest w stanie podważyć toku rozumowania Sądu Okręgowego, nie może skutkować		

zmianą orzeczenia w kierunku sugerowanym w apelacji.		
Lp.	Zarzut	
	<p>Apelacja prokuratora</p> <p>w części dotyczącej wysokości zadośćuczynienia ponad zasądzoną kwotę 120 000 zł na niekorzyść wnioskodawcy.</p> <p>Skarżący zarzucił:</p> <p>obrazę prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., polegającą na dowolności w ocenie materiału dowodowego, a tym samym oparcie orzeczenia na arbitralnym rozstrzygnięciu, powierzchownie traktującym istotne okoliczności dotyczące wymiaru zadośćuczynienia, włączenie w zakres krzywd składników, które nie powinny być brane pod uwagę przy określeniu wymiaru tego roszczenia, co spowodowało, że wymierzone zadośćuczynienie w jawny sposób przekracza realną i rzeczywistą wartość krzywd zrekompensowanych wnioskodawcy.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
W pierwszej kolejności, ponad to, co podniesiono wyżej n/ t kwoty zadośćuczynienia należy podnieść, że wbrew zarzutom skarżącego Prokuratora, działalność niepodległościowa T. L. nie budzi w przedmiotowej sprawie żadnych wątpliwości. Autentyczność dokumentów będących podstawą ustalenia faktów nie była w		

toku postępowania kwestionowana. Zarówno z tych dokumentów, jak i z wiarygodnych zeznań wnioskodawczyni M. P., wynika, że T. L. współpracował z panią H. F. w ramach działalności konspiracyjnej polegającej m.in. na udzielaniu informacji czy pomagając przy organizacji transportu. Umniejszanie stawianych mu zarzutów przez jego obrońcę w skardze rewizyjnej, nie może być tu miarodajne albowiem – co oczywiste działał on możliwie na jego korzyść i dążył do obrony przed wykonaniem orzeczonej kary śmierci. Niezrozumiałe jest natomiast – co podnosił Prokurator – w jaki sposób miałyby umniejszyć zasługi T. L. wydanie wyroku przez politycznego sędziego. Tak samo jednoznacznie z treści orzeczenia wynika z jakiego tytułu zostało zasądzone zadośćuczynienie, a odwołanie się przez Sąd I instancji do wcześniejszej działalności niepodległościowej T. L. było jedynie podkreśleniem jego patriotycznej postawy.

Proponowana przez Prokuratora kwota 120 000 zł jest rażąco niska już biorąc pod uwagę długą i drastycznie zakończoną izolację T. L.. Wbrew temu co podniósł skarżący, Sąd Okręgowy prawidłowo rozważył skalę cierpień T. L. przez ten okres, dolegliwości natury fizycznej i psychicznej, a ponadto okres izolacji i wykonanie wyroku śmierci. W ocenie Sądu Apelacyjnego przedmiotowe zadośćuczynienie jest odpowiednie, ma ono charakter kompensacyjny, a więc przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość, adekwatną do warunków gospodarki rynkowej. W sprawie nie doszło do nadmiernego wzbogacenia wnioskodawczyni, albowiem sąd

I instancji prawidłowo dokonał ustaleń w zakresie ustalenia wysokości kwoty, a skarżący nie przedstawia w zasadzie żadnych racjonalnych kontrargumentów w tym zakresie.	
Wniosek	
Wniosek o zmianę wyroku i wymierzenie wnioskodawcy tytułem zadośćuczynienia kwoty 120 000 zł.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
W ocenie Sądu Apelacyjnego, przedmiotowa apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, w tym także wniosek skarżącego, z przyczyn wskazanych wyżej, nie był zasadny.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
Nie dotyczy	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<i>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
2.	Przedmiot utrzymania w mocy

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 czerwca 2021r. sygn. akt VIII Ko 156/19.	
Związłe o powodach utrzymania w mocy	
Sąd Apelacyjny nie znalazł powodów, aby uwzględnić zarzuty, jak i wnioski skarżących. Sąd Okręgowy przeprowadził właściwie postępowanie dowodowe, a także zasadnie ustalił stan faktyczny w sprawie. Nie budzi zastrzeżeń przyjęcie podstawy prawnej orzeczenia, częściowe oddalenie wniosku, jak i wysokość ustalonego zadośćuczynienia wraz z odsetkami.	
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
	Przedmiot i zakres zmiany
<i>Nie dotyczy</i>	
Związłe o powodach zmiany	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>	
1.1.	Nie dotyczy # art. 439 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia	
Nie dotyczy	
2.1.	Nie dotyczy # art. 437 § 2 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia	
Nie dotyczy	

3.1.	Nie dotyczy	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
Nie dotyczy		
4.1.	Nie dotyczy	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
Nie dotyczy		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1.	Na podstawie art. 105 § 1 i 2 k.p.k. Sąd odwoławczy sprostował oczywiste omyłki pisarskie w komparycji i sentencji wyroku dotyczące nazwiska wnioskodawczyni.	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3. 4.	Na podstawie § 11 ust. 3 pkt 6 i 7, § 16, § 17 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015r. (t.j. z dnia 3 stycznia 2018r.

	<p>Dz.U. z 2018r., poz.265, ze zm.) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni M. P. koszty z tytułu ustanowienia pełnomocnika z wyboru, zgodnie z pisemnym wnioskiem, w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej wobec braku oświadczenia o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia radcy prawnego.</p> <p>Sąd Apelacyjny wydatkami postępowania obciążył Skarb Państwa na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, stosownie do treści którego koszty postępowania w sprawach objętych niniejszą ustawą ponosi Skarb Państwa.</p>
--	--

7. PODPIS
Anna Zdziarska Przemysław Filipkowski Anna Nowakowska

<u>1.3</u> Granice zaskarżenia			
Wpisać kolejny numer załącznika 1			
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawczyni M. P.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 czerwca 2021r. sygn. akt VIII Ko 156/19		
<u>1.3.1</u> Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		
#	uchylenie	# zmiana

<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>		
Wpisać kolejny numer załącznika 2		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 czerwca 2021r. sygn. akt VIII Ko 156/19	
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2</u> <u>Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<i>1.4. Wnioski</i>		
#	uchylenie	# zmiana